

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Magistro Honorio Archidiacono Richemundiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

BITURICENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 51.
Non temere
accusandum
esse matrimo-
nium quod per
multa tempora
constitit.
Cap. Veniens.
*Quia matrimo-
nium in terra
collet.*
** In tert. col-
lect. accusatio-
ne*

Veniens ad apostolicam sedem dilectus filius nobilis vir And. de Calviniano fideli nobis relatione monstravit qualiter matrimonium quod inter eum & dilectam in Christo filiam Dionysiam uxorem suam contractum extiterat, coram bonæ memoriæ predecessore tuo fuerit accusatum, qualiter etiam super actione processerit. Literas quoque tam confirmationis quam commissionis quæ à felicis recordationis Celestino Papa predecessore nostro super hoc diversis temporibus emanarant, nobis exhibuit, & contra latam sententiam rationes plurimas allegavit, proponens propterea quod circa quindecim annos cum prædicta uxore sua in bona voluntate permanserat, & quinque liberos susceperat ex eadem. Quia verò ingressus Ecclesiæ sibi fuerat interdictus, & nos recepta secundum formam Ecclesiæ cautione ab interdicto fecimus eundem absolvi, fraternitati tuæ de communi fratrum nostrorum consilio per apostolica scripta mandamus quatenus cum negotium ipsum ad sedem apostolicam sit translatum, tu eum, sententia non obstante, super ipso matrimonio non molestes, nec permittas ab alio molestari, sed si quis contra mandatum aliquid duxerit proponendum, illud referas ad apostolicam sedem. Et quia contra conjugium quod tanto tempore jam duravit, & ex eo proles multiplex est suscepta, actio non facile consuevit admitti, præsertim in gradu remoto, inter personas pacificè commanentes, provideat tua fraternitas discreto consilio, circumstantiis universis diligenti meditatione pensatis, quid deinceps super ipso negotio sit agendum. Datum Laterani I I. Non. Iunij.

*NOBILI VIRO AND. DE
Calviniaco.*

Epist. 52.
De eodem ar-
gumento.

In nostra præsentia constitutus fideli nobis relatione monstrasti &c. in eundem serè modum usque in finem. Volentes igitur plenius quieti tuæ paterna sollicitudine providere, auctoritate præsentium districtius inhibemus ne quis te vel uxorem tuam contra formam præmissam super hoc audeat molestare. Nulli ergo &c. Datum ut supra.

Scriptum est Turonensi Archiepiscopo & Episcopo Cenomanensi ut sive Bituricensis Archiepiscopus sive alius eum vel uxorem suam super hoc contra formam præmissam
Tom. I.

præsumperit molestare, præsumptionem ipsius, monitione præmissa, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescatis. Quod si non ambo &c. Datum ut supra.

*MAGISTRO HONORIO
Archidiacono Richemundie.*

Post electionem & confirmationem venerabilis fratris nostri Eustachij Eliensis Episcopi, vacante archidiaconatu Richemundie, quem tenuerat, cum id ad venerabilis fratris nostri Eboracensis Archiepiscopi notitiam pervenisset agentis tunc in partibus cismarinis, cum tibi propria liberalitate concessit, dans Eboracensi Capitulo suis literis in mandatis ut te in Archidiaconum, sicut moris est, recipere procurarent. cuius noluerunt mandato parere propter huiusmodi rationes. Quia videlicet bonæ memoriæ Celestinus Papa predecessor noster inter alia quæ Decano & Capitulo Eboracensi suo privilegio nescitur indulgisse, ordinationem quoque Canonicorum seu personarum, sicut ab ipsa fundatione loci erat hæcenus observatum, liberam esse decrevit, ut videlicet idonea & honesta persona, cui Archiepiscopus ipse vacantem in Ecclesia Eboracensi præbendam vel dignitatem duceret conferendam, secundum antiquam ipsius Ecclesiæ consuetudinem præsentaretur Capitulo & Decano, receptus autem à Capitulo in Canonicum per librum & panem, per manum Decani deberet in Capitulo investiri, postmodum verò in osculo fratrum receptus, de conservanda fidelitate ipsi Ecclesiæ, libertatibus & consuetudinibus juri consentaneis pro viribus defendendis, non detegendis secretis Capituli, juramentum consuetum & debitum interponeret, & tunc de mandato Decani & Capituli, prout moris est, per manum installaretur Cantoris, & si quis contra consuetudinem istam antiquam & approbatam in ipsa Ecclesia esset per aliquem introductus, nec pro persona nec pro Canonico haberetur, quod si Archiepiscopus vacantem in Ecclesia ipsa præbendam vel personatum infra terminum Lateranensis Concilij secundum formam præscriptam canonica admonitione præmissa personæ idoneæ non conferret, liceret Decano & Capitulo auctoritate apostolica, nullius contradictione vel appellatione obstante, illud juxta ejusdem Concilij statuta conferre. Cum igitur in literis Archiepiscopi directis Capitulo De-

Epist. 53.
Determinatur
controverfia de
archidiaconatu
Richemundie.
*Cap. 7. de
concess. præb.*

Vide Roger:
de Hoveden
pag. 817. 819.
& seqq. edit.
Francofurt.

MM m ij

cani mentio nullatenus haberetur, per cuius manum debebas in Capitulo investiri, ejus mandato fuit meritò contradictum, & illa præterea ratione quòd cum idem prædecessor noster I. de sancto Laurentio de cancellaria Eboracensi curaverit manu propria per anulum investire, mandans nuntio suo ipsius nomine stallum in choro & locum in Capitulo & processione cum integritate reddituum & omnibus ad cancellariam pertinentibus assignari, tu pro eo quòd proventus ipsos in contemptum præsumpsisti mandati apostolici retinere, per Decanum & Capitulum Eboracensem fuisti excommunicationis laqueo irretitus, unde non eras ad dignitatem interim admittendus, cui præterea illa ratio repugnabat, quòd ante investituram à Capitulo habitam archidiaconali te officio ingessisti, unde juxta privilegij continentiam pro persona non debebas haberi, præsertim cum tibi homicidia, sacrilegia, incendia, & alia multa gravia & enormia obicerentur, quæ archidiaconatum ipsum manu armata tibi usurpare contendens, perpetrare minimè timuisti. Ipsius igitur institutione propter præmissas rationes & alias à Capitulo reprobata, ipsi, ne juris sui dispendium sustinerent, intelligentes etiam archidiaconatus ipsius * dispositionem ad eos tam auctoritate Lateranensis Concilij quam indulti sibi privilegij devolutam, habito prudentum consilio, illum dilecto filio Rogerio de sancto Eadmundo unanimiter contulerunt, investientes eum de ipso, prout moris est, & solemniter * installantes. Processu verò temporis præfatus Archiepiscopus ab apostolica sede rediens in Normanniam, post resignationem & abjuramentum à te factam & receptam ab ipso, eidem R. archidiaconatum contulit antedictum. Petebat igitur ab impetitione prorsus absolvi, & archidiaconatum ipsum tam ratione primæ quam secundæ concessionis sibi rationabiliter assignatum per sedem apostolicam confirmari. Ad cujus objectiones ex ordine taliter respondebas, quòd licet Decani mentio in literis Archiepiscopi directis Capitulo expressè facta non fuerit, non tamen ob hoc exclusus videri poterat vel debebat, sicut pars proponebat adversa; immo continebatur in Capitulo sicut pars continetur in toto, cujus Decanus pars est honorabilis, Archiepiscopus verò caput existit, ne in uno contingat corpore, non sine monstruoso prodigio, duo capita inveniri. Quòd autem te excommunicationis sententia lata

per Decanum & Capitulum non ligaverit, multipliciter ostendere satagebas; tum quia fructus cancellariæ nequaquam perceperas, cum tantum spiritualium procurator esses ab Archiepiscopo constitutus, tum quia nec tu nec alius, occasione mandati simplicis, per quod coërcitio nemini mandatur, potuit coërceri; præsertim cum illa sententia qualiscunque post appellationem à te interpositam fuerit promulgata. Unde venerabilis frater noster Cantuariensis Archiepiscopus, tunc apostolicæ sedis Legatus in Anglia, communicato multorum coëpiscoporum & aliorum prudentium virorum consilio, pronuntiavit te hujusmodi sententia non teneri, sicut ex rescripto literarum ipsius Legati ostendere satagebas. Administrationi autem archidiaconatus, cum tempore illo absens fueris, te minimè ingessisti; sed cum videres postmodum inventaria tibi à Capitulo contra justitiam denegari, de mandato superioris archidiaconatum ingressus, cœpisti in eo, prout ad tuum pertinebat officium, ministrare. Quòd autem homicidia vel alia hujusmodi per te illic fuerint perpetrata, vel quòd archidiaconatum renuntiaris aut etiam abjuraris, penitus denegabas, asserens quòd eo tempore quo pars adversa te renuntiasse vel abjurasse dicebat & sibi archidiaconatum fuisse collatum, Archiepiscopus te pro Archidiacono & adversarium pro excommunicato habuit pariter & intruso. Unde auctoritate literarum nostrarum, de mandato dilecti filij nostri P. tituli sancti Marcelli Presbyteri Cardinalis, tunc apostolicæ sedis Legati, coram venerabili fratre nostro Rothomagensi Archiepiscopo & suis conjugibus in Normannia, & demum coram bonæ memoriæ Lincolnienfi Episcopo & conjugibus suis in Anglia, idem Archiepiscopus super intrusione ipsum adversarium traxit in causam, nosque receptas attestaciones super ipso negotio meminimus recepisse. Adjecisti præterea quòd si etiam ea fecisses, per adversarium tamen tuum tibi non poterant obici cum effectu, cui potius super ipso archidiaconatu esset silentium imponendum, & approbata institutione tua, tibi restitutio facienda, ex confessione partis adversæ in judicio facta & sapius repetita ostendere nitebaris. Ipse namque Rogerius à nobis interrogatus in jure ex quo tempore archidiaconatus Richemundiæ sibi per Capitulum fuerit assignatus, respondit quòd circa festum Ascensionis proximum triennium complere-

* Tert. collect. donationem

Vide cap. Constitutus. De testib.

* Cod. Andeg. inchronizantes.

tur. Cùm igitur ex data literarum nostrarum constraret tempore illo Archiepiscopum apud sedem apostolicam constitutum, & in eis per nos antiquum jus fuerit declaratum, ut tempus quo ad apostolicam sedem accessit, & apud illam permansit, vel recessit ab ipsa, non esset infra tempus sex mensum computandum, liquidò constare dicebas tempus illud Archiepiscopo minimè cucurrisse, sed si etiam quadriennium effluxisset, sicut prioris responsi pœnitens ultimo loco proposuit pars adversa, quod ex parte tua de jure non posse fieri dicebatur, cùm etiam tunc arripuisset iter ad sedem apostolicam veniendi, licet illud non fuerit continuè prosecutus, impedimentis multiplicibus retardatus, interpretatio rescripti nostri ad tempus etiam hujusmodi pertinebat, cui præterea prescriptio nocere non poterat in exilio constituto. Factum autem Capituli eundem R. non potuit excusare, quoniam cùm institutio facta per Archiepiscopum præcessisset, quod superior ordinaverat, Capitulum tamquam inferius non poterat reprobare, cùm etsi contra statutum privilegij non fuisset admittus, ipsi tamen, quia nec fuerant executores privilegij constituti, nec poterant simul esse iudices & actores, contra te, præsertim absentem & non contumacem, procedere non valebant. Si quid ergo per ipsos erat contra factum Archiepiscopi proponendum, hujusmodi quæstio ad tribunal erat superius deferenda, ut auctoritate finiretur ipsius. Pendente proinde institutione tua, facta per illum ad quem tam jure communi quàm auctoritate privilegij antedicti, per quod collatio personatum & præbendarum Archiepiscopo reservatur, idem R. non debuit in locum viventis obrepere, cùm sciverit vel scire debuerit hoc jure canonico interdictum. Ait enim beatus Gregorius: *Eum qui contra justitiæ regulam in archidiaconatum alterius provehi se consensit, ab ejusdem archidiaconatus honore deponimus: qui si ulterius in loco eodem ministrare præsumperit, se participatione sacræ communionis noverit esse privatum.* Hujus ergo auctoritate decreti adversarium tuum asserebas ab archidiaconatus officio, quem malè receperat, deponendum; præsertim cùm illi primæ irreptioni vehementer insisteret, & per institutionem ejusmodi suum niteretur propositum demonstrare, ipsumque archidiaconatum tibi restitui suppliciter postulabas. Nos igitur auditis his & aliis quæ partes in præsentia nostra proponere voluerunt & plenius intellectis, quoniam constitit

nobis archidiaconatum præmissum tibi per Eboracensem Archiepiscopum & primitus fuisse concessum, & quòd institutione facta per ipsum secundum juris ordinem minimè reprobata, archidiaconatus non vacans nec potuerit nec debuerit in alium ritè transferri, memorato R. qui contra justitiæ regulam in archidiaconatum alterius provehi se consensit, super eo silentium duximus imponendum, sententialiter decernentes ut institutio facta per Eboracensem Archiepiscopum de te fortiatur effectum. Exinde verò, si super renuntiatione vel abjuratione aut aliquo præmissorum aliquis qui velit & valeat, adversus te duxerit proponendum, ordine poterit judiciario experiri. Nulli ergo &c. diffinitionis &c. Datum Laterani Kal. Iunij.

In eundem modum Decano & Capitulo Eboracensi usque experiri. Quocirca universitati vestræ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus quod à nobis est de jam dicto magistro Honorio provida deliberatione statutum, sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, humiliter observare curetis, recipientes ipsum tamquam Archidiaconum, & à subditis recipi facientes. Nos enim si quid in præjudicium ejus de ipso archidiaconatu fuerit aliquatenus ordinatum, decernimus irritum & inane. Quod si fortè, quòd non credimus, mandatum nostrum nolueritis adimplere, noveritis nos venerabilibus fratribus nostris Eliensi & Norwicensi Episcopis & dilecto filio Decano Lincolnienfi dedisse firmiter in mandatis ut vos ad id per distractionem ecclesiasticam, contradictione & appellatione cessante, cogere non omitterent. Datum Laterani III. Nonas Iunij.

Illis scriptum est super hoc contradictores &c. *hoc addito.* Si verò dictus R. de sancto Eadmundo possessionem archidiaconatus præsumperit detinere, vos præsumptionem ipsius etiam per subtractionem aliorum beneficiorum suorum, appellatione postposita, compercere procuretis. Quòd si non omnes &c. Datum ut supra.

REGI ANGLORVM ILLVSTRI.

CVM partibus apud sedem apostolicam constitutis super archidiaconatu Richemundiæ diutius fuisset in nostra præsentia litigatum, nos pro dilecto filio magistro Honorio exigente justitia sententiam duximus proferendam, sicut ex rescripto nostræ diffinitionis feriem ple-

M M m m iij

Epist. 34.
De eodem argumento.